

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 1349 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

30. september 2003

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg 3. oktober 2003 – dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi- og finansministre) den 7. oktober 2003 – vedlægges Finansministeriets notat om de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

P. B. M.

FINANSMINISTERIET

MODTAGET I UDENRIGSMINISTERIET/EU-SEKRETARIATET
DEN 29/9-03

26. september 2003
12 NHB

Samlet aktuelt notat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 7. oktober 2003

1. Det italienske formandskabs vækstinitiativ	side 2
2. Strømlining af social beskyttelse	side 4
3. Finansielle tjenesteydelser - Direktiv om investeringservice	side 7
4. Skatte-/momsspørgsmål - Direktiv om nedsat moms	side 8
- Momssærordningen for rejsebureauer	side 12
5. Direktiv vedr. leveringssted for el og gas (a-punkt)	side 16
6. Makrofinansiel assistance til - Serbien og Montenegro (a-punkt)	side 21
7. Kommissionens forslag til tillægs- og ændringsbudget nr. 5 til budgettet for 2003 (a-punkt)	side 24
8. Kommissionens forslag til tillægs- og ændringsbudget nr. 6 til budgettet for 2003 (a-punkt)	side 27
9. Moder-/datterselskabsdirektivet	side 29

Dagsordenspunkt 1: Det italienske formandskabs vækstinitiativ

Rådet (ECOFIN) ventes den 7. oktober 2003 at vedtage en foreløbig rapport om det italienske formandskabsvækstinitiativ med henblik på fremsendelse til Det Europæiske Råd den 16.-17. oktober 2003.

Baggrund og indhold

Det Europæiske Råd i Thessaloniki den 19.-20. juni 2003 noterede sig, at Kommissionen i samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank som led i Lissabon-strategien agter at tage *initiativ til at støtte vækst* og integration ved at øge de samlede offentlige investeringer og den private sektors deltagelse i transeuropæiske transportnet (TEN) og større forsknings- og udviklingsprojekter ("European Action Plan for Growth"), og opfordrede det italienske formandskab til at arbejde videre med disse planer.

Det italienske formandskab præsenterede initiativet på rådsmødet (ECOFIN) den 15. juli 2003. Formandskab lægger op til gennem initiativet at øge offentlige og private investeringer i infrastruktur med 0,5-1 pct. af det europæiske BNP årligt for at øge det langsigtede vækstpotentiale. Til det formål foreslås bl.a. etablering af en Europæisk Finansieringsfacilitet inden for rammerne af Den Europæiske Investeringsbank (EIB), som vil indebære nye finansielle instrumenter i EIB eller tilpasning af de eksisterende. I formandskabets forslag henvises der endvidere til "Van Miert Højniveaugruppens" anbefalinger om vigtigheden af at prioritere projekter på tværs af landegrænser, med høj værdi for Fællesskabet.

På rådsmødet (ECOFIN) den 15. juli 2003 var der bred enighed om, at vækstinitiativet må holdes inden for rammerne af stabilitets- og vækstpagten og fokuseres på markedsbaserede instrumenter med henblik på økonomisk rentabilitet og tiltrækning af privat kapital, samt at initiativet bør indgå som led i gennemførelsen af Lissabon-strategien. Rådet (ECOFIN) vedtog desuden konklusioner, der giver Kommissionen mandat til i samarbejde med EIB at udarbejde en foreløbig rapport forud for rådsmødet (ECOFIN) den 7. oktober og en endelig rapport forud for rådsmødet (ECOFIN) den 25. november 2003 med forslag til og vurdering af behovet for et vækstinitiativ. Rådet (ECOFIN) vil herefter fremsende sin vurdering af forslaget – herunder indvirkningen på europæisk produktivitet, konkurrenceevne og vækst samt den økonomiske og finansielle rentabilitet og den mulige indvirkning på EU's, EIB's og medlemslandenes budgetter og foreneligheden med stabilitets- og vækstpagten – til Det Europæiske Råds møder hhv. den 16.-17. oktober og den 12.-13. december 2003.

Tyskland og Frankrig har foreslået, at der i tillæg til formandskabets vækst-initiativ også bør lægges vægt på at øge investeringer i forskning og udvikling samt ny teknologi og telekommunikation. Dette skal primært ske ved at øge EIB's långivning til sådanne projekter. Der opstilles 10

konkrete investeringsprojekter herunder investeringer i højhastigheds fastnet- og mobil-kommunikations netværk samt satellit netværk.

Kommissionen ventes den 1. oktober at offentliggøre en foreløbig rapport vedr. vækst-initiativet. Forud for ECOFIN den 15. juli fremsendte Kommissionen en note, der anbefalede at prioritere TEN-investeringer og forskning og udvikling.

EIB har udarbejdet en rapport om dens rolle i det italienske vækst-initiativ. Af rapporten fremgår det, at EIB er i stand til at støtte finansieringen af projekter i TEN og forskning og udvikling, men det pointeres, at det kræver støtte fra både private og offentlige deltagere.

For perioden frem til 2010 forudser EIB, at den kan bidrage med en finansieringsfacilitet på op til 50 mia. euro, som i samarbejde med Kommissionen, offentlige myndigheder i medlemsstaterne samt den private sektor skal finansiere investeringer i TEN. Indenfor forskning og udvikling er EIB klar til at bruge omkring 40 mia. euro frem til 2010. Dette beløb synes at være i overensstemmelse med bankens såkaldte innovation 2010 initiativ, som er en forlængelse af bankens innovation 2000 initiativ frem til 2010. Forskning og udvikling er et af de primære områder for innovation 2010 initiativet, og i første omgang er der afsat 20 mia. euro for perioden fra medio 2004 indtil ultimo 2006, hvorefter der formentlig vil blive afsat et nyt beløb af samme størrelsesorden for perioden frem til 2010.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Det kan ikke afvises, at det italienske vækstinitiativ, hvis det gennemføres, kan medføre statsfinansielle konsekvenser, eftersom øgede udlån gennem EIB kan nødvendiggøre en kapitalforhøjelse i EIB i form af, at medlemslandene øger indskud i og garantistillelse overfor EIB.

Tidligere forelæggelse for Folketinget

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 15. juli, vedr. fremlæggelsen af Formandskabets arbejdsprogram.

Dagsordenspunkt 2: Strømning af social beskyttelse

Rådet (ECOFIN) ventes den 7. oktober 2003 at tilslutte sig EPC's udtalelse vedr. strømning af arbejdet indenfor området for social beskyttelse.

1. Baggrund

Det Europæiske Råd i Bruxelles den 20.-21. marts 2003 opfordrede Kommissionen til at aflægge rapport om det ønskelige i at forenkle og strømme de forskellige aspekter af arbejdet med social beskyttelse i en samlet ramme under den åbne koordinationsmetode. Herunder bør der redegøres for, hvordan disse mål kan nås inden udgangen af 2006 under fuld overholdelse af subsidiaritetsprincippet og medlemsstaternes kompetence med hensyn til tilrettelæggelsen og finansieringen af socialpolitikken.

Strømning af arbejdet indenfor området for social beskyttelse skal også ses i lyset af, at ECOFIN 2. december 2002 og Rådet (beskæftigelses og socialpolitik) 2.-3. december 2002 vedtog fælles rådskonklusioner om strømning af de Overordnede Økonomisk-Politiske Retningslinier (BEPG'erne) og Den Europæiske Beskæftigelsesstrategi (EES). Rapportering på de to områder blev tidsmæssigt synkroniserede og det blev besluttet at retningslinierne skulle have et treårigt perspektiv. Rådskonklusionerne blev herefter tiltrådt af Det Europæiske Råd i Bruxelles i marts 2003.

Endvidere tog Det Europæiske Råd i Bruxelles den fælles Råds/ Kommissionensrapport om tilstrækkelige og bæredygtige pensioner til efterretning og opfordrede til fortsat anvendelse af den åbne koordinationsmetode (OMC) på pensionsområdet og til, at fremskridt på pensionsområdet evalueres i 2006, samt at den etablerede praksis med samarbejde mellem Komitéen for Social Beskyttelse (SPC) og Den Økonomisk-Politiske Komité (EPC) fortsættes. Det fremhævede endvidere, at der er et klart behov for fortsat at udvikle indikatorer for tilstrækkelighed, økonomisk holdbarhed og modernisering af pensionssystemerne. Endeligt opfordrede det Rådet og Kommissionen til fortsat at udføre særlige studier på pensionsområdet.

2. Indhold

Kommissionen offentliggjorde 27. maj 2003 meddelelsen "Strengthening the social dimension of the Lisbon strategy: Streamlining open coordination in the field of social protection" (COM (2003) 261 final) og EPC offentliggjorde 17. september 2003 sin udtalelse "Opinion of the Economic Policy Committee on the Commission Communication of 27 May 2003 on strengthening the social dimension of the Lisbon strategy: streamlining open co-ordination in the field of social protection" (ECFIN/EPC/301/-03 final).

Kommissionens meddelelse

I meddelelsen stiller Kommissionen forslag til en proces, der samler de elementer inden for social beskyttelse, som for tiden behandles i SPC. Det drejer sig om følgende politikområder:

- bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse
- pensioner
- sundheds- og ældrepleje
- det skal kunne betale sig at arbejde

Punktet ”det skal kunne betale sig at arbejde” er dog nedtonet. Idéen er, at de første 3 områder med indfasning fra 2006 skal behandles inden for rammerne af en årlig rapport om social beskyttelse, til hvilken medlemsstaterne skal afgive bidrag i form af en større rapportering hvert tredje år og mindre rapporter de mellemliggende to år. For så vidt angår det fjerde område, fastslås, at dette primært bør behandles i EPC og EMCO (Beskæftigelseskomitéen); men at SPC kan bidrage hertil.

Den overordnede tanke er, at der dermed skabes tidsmæssig synkronisering med BEPG’erne og EES. Meddelelsen understreger, at arbejdet fortsat bør anerkende forskelle i udformningen, organiseringen og finansieringen af systemerne samt medlemsstaternes ansvar herfor.

Det foreslås, at Kommissionen og medlemsstaterne i 2006 evaluerer fremskridt på pensionsområdet. Det foreslås endvidere, at placere den fælles pensionsrapport – fælles mellem Rådet (ECOFIN og beskæftigelses- og socialpolitik) og Kommissionen – indenfor denne sociale beskyttelsesproces.

EPC's udtalelse

EPC udtrykker i sin udtalelse enighed i intentionen om forenkling og strømning. EPC kan støtte, at arbejdet indenfor området for social beskyttelse bliver tidsmæssigt synkroniseret med den nye tre-årige cyklus i BEPG’erne. EPC fremhæver i sin udtalelse det væsentlige i, at subsidiaritetsprincippet og forskelligheden af medlemslandenes velfærdssystemer fortsat respekteres. Endvidere vurderer EPC, at Kommissionens forslag på nogle områder kan risikere at lede til uklare budskaber og til en oget rapporteringsbyrde i medlemslandene. Endvidere fremhæver EPC tre forhold:

- Strømning indenfor området for social beskyttelse skal – såvel som strømning generelt – lede til en reduktion af overlap mellem processerne og af rapporteringsbyrden. Der er ikke behov for at introducere nye processer eller at udvide de eksisterende. At samle det allerede eksisterende arbejde indenfor området for social beskyttelse leder ikke i sig selv til en reduktion af overlap mellem processerne.

- Den sociale dimension af Lissabon-strategien vil med fordel kunne integreres bedre i de eksisterende processer. Arbejdet indenfor området for social beskyttelse skal være fuld foreneligt med BEPG'erne og EES. SPC og EPC skal fortsætte deres fælles arbejde vedrørende en række emner indenfor området for social beskyttelse.
- Den kommende fælles Råds/Kommissionsrapport om pensioner skal kombinere arbejdet med økonomisk holdbarhed og tilstrækkelighed af pensionssystemerne og skal fokusere på implementering. Praksis med samarbejde mellem SPC og EPC på pensionsområdet skal fortsætte efter 2006, og udbyttet af arbejdet under OMC på pensionsområdet skal fortsat være en selvstændig rapport, fælles mellem Rådet og Kommissionen.

SPC's udtalelse

SPC færdiggjorde sin udtalelse 25. september 2003. SPC støtter i sin udtalelse en styrkelse af den sociale dimension i Lissabon-strategien. Endvidere fremhæver SPC bl.a.:

- SPC kan støtte, at arbejdet indenfor det sociale område tidsmæssigt bliver synkroniseret med den nye 3-årige cyklus i BEPG'erne og EES, fra og med 2006
- SPC støtter, at større rapportering kun sker hvert tredje år, med lette opdateringer i de mellemliggende år. Strømning skal medføre en simplificering af procedurer og så undgåelse af tunge rapporteringsbyrder for medlemslandene
- Den særskilte identitet, som processerne for pension og bekæmpelse af fattigdom har opnået, skal opretholdes
- Praksis med samarbejde mellem SPC og EPC indenfor felterne pensioner og sundhed og ældrepleje har været en succes og skal fortsættes
- Udviklingen skal indikatorer, til brug for belyse fremskridt, skal fortsættes og intensiveres

3. Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Rapporten har i sig selv ingen statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser.

4. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Arbejdet finder sted inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode og der tages hensyn til subsidiaritetsprincippet og at socialpolitik falder under medlemsstaternes kompetence.

5. Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Meddelelsen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 3: Finansielle tjenesteydelser: Direktiv om investeringservice

Aktuelt notat følger.

Dagsordenspunkt 4: Skatte-/momsspørgsmål

Direktiv om nedsat moms

Der ventes på ECOFIN den 7. oktober 2003 en drøftelse af Kommissionens forslag til ændret direktiv om nedsat moms.

1. Baggrund for forslaget og problemer med gældende regler

Det gældende regelsæt for moms er baseret på to satser. En minimumssats på 15 pct., som gælder generelt for den ordinære momssats' fastsættelse. Derudover gælder der en minimumssats på 5 pct. for nedsatte momssatser. Medlemsstaterne har mulighed for at anvende én eller to nedsatte satser på de i bilag H opregnede varer eller ydelser. Bilaget er en del af 6. momsdirektiv. Derudover har medlemslandene en række særordninger, som giver visse medlemslande mulighed for at anvende nedsatte satser – i enkelte tilfælde 0-sats – på visse varer eller ydelser, som ikke er nævnt i bilag H.

Det nuværende regelsæt er således ugenomsigtigt, da det er præget af særordninger. Til eksempel kan nævnes, at to medlemslande har ret til at anvende nedsat momssats for salg af bornetøj. Endvidere har fx 8 medlemslande ret til at anvende en nedsat momssats på restaurationsydelser. Kommissionens opfattelse er, at tiden nu er inde til at ophæve disse særordninger. Formålet er at sikre en ensartet behandling af medlemsstaterne, herunder også de nye tiltrædende lande. Endvidere vil Kommissionen sætte en stopper for de forvriddinger, der er opstået på grund af særordningerne, hvor nogle – men ikke alle – medlemslande kan anvende nedsatte satser inden for visse sektorer.

Dertil kommer, at 9 medlemslandes forsøgsordning med nedsat moms på arbejdskraftintensive tjenesteydelser udløber 31. december 2003, og der skal tages stilling til, hvad der videre skal ske. Kommissionens rapport om forsøgsordningen konkluderer, at momsreduktionen kun i meget begrænset omfang har givet lavere priser for de berørte ydelser i de deltagende lande. Dertil kommer, at den kun i meget begrænset omfang har medvirket til at fremme beskæftigelsen, og Kommissionen anfører derfor, at nedsat moms statsfinansielt er en dyr måde at skabe jobs på. Derfor mener Kommissionen ikke, at forsøgsordningen skal videreføres og gøres permanent (Kommissionen foreslår dog, at visse af de ydelser, der er omfattet af forsøgsordningen, indsættes i bilag H, jf. nedenfor under afsnit 2. Kommissionens begrundelse herfor er ikke at fremme beskæftigelsen, men at de pågældende ydelser ligger meget tæt på ydelser, der allerede står i bilag H).

2. Forslagets indhold

Forslagets hovedelementer er:

-Alle særordninger for enkelte medlemslande vedrørende ret til at anvende nedsat moms for bestemte varer og tjenester ophæves. Det betyder, at bilag H til 6. momsdirektiv bliver den eneste liste til at afgøre, for hvilke varer og tjenester landene kan vælge at anvende nedsat moms. Visse medlemslande mister således retten til at have nedsatte momssatser på varer og ydelser, som ikke fremgår af den nye liste H, fx bornetøj, alkoholholdige drikkevarer samt visse dæk og cykel- og motorcykelhjelme.

-Lande, der i dag anvender 0-satser eller stærkt reducerede satser (1-4%) på visse varer og tjenester i kraft af særordninger, vil kunne fortsætte dermed, hvis det drejer sig om en vare eller tjeneste, der er nævnt i bilag H.

-Visse medlemsstater kan opretholde særligt lave satser i visse områder (øer, fjernt liggende områder – f.eks. Portugal for så vidt angår Madeira og Azorerne), men ordningen begrænses til varer og ydelser, der forbruges i disse områder (ordningen kan ikke mere anvendes på salg ud af områderne til forbrug uden for områderne).

-Reglerne om anvendelse af bilag H præciseres i overensstemmelse med EU-Domstolens praksis. Det betyder, at et medlemsland ikke behøver at anvende nedsat moms for en hel kategori i bilag H, men kan begrænse det til dele heraf i det omfang, dette ikke medfører konkurrenceforvridning.

-Der foreslås følgende indholdsmæssige ændringer i kategorierne i bilag H:

- i kategori 4 (medicinsk udstyr m.v.) indsættes "hjælpemidler til handicappede".
- I kategori 10 (boliger) ophæves betingelsen om, at leverancerne sker som led i en socialpolitik, idet betingelsen har vist sig vanskelig at anvende. Den gældende kategori omfatter "levering, opførelse, renovering og ombygning" af boliger. Dette udvides med "udlejning".
- Endelig videreføres i denne kategori – fra forsøgsordningen vedrørende arbejdskraftintensive tjenester – "reparation og vedligeholdelse samt rengøring" af boliger.
- Som kategori 12 indsættes "levende planter, blomstervarer (herunder log, afskårne blomster og pyntegrønt) og træ til brændsel. Som led i en særordning anvender 11 medlemslande i øjeblikket i varierende udstrækning nedsat moms på disse vareområder.
- Som kategori 14 indsættes "restaurationsydelser". 8 af de 15 medlemslande har i dag ifølge særordninger ret til at anvende nedsat moms for restaurationsydelser.
- Kategori 19 (renholdelse af gader, renovation og behandling af affald) udvides med kloakarbejde og genbrug af affald.

- Som kategori 20 indsættes "levering af el, gas og varme". Efter gældende regler har alle lande ret til at anvende nedsat moms for el og gas, men kun efter forudgående godkendelse fra Kommissionen. Denne godkendelse bortfalder således. "Varme" tilføjes, fordi dette er meget sammenligneligt med el- og gasleverancer.

Overordnet er det Kommissionens opfattelse, at bilag H i den foreslåede udformning ikke vil medføre konkurrenceforvridning mellem medlemslandene. Derimod mener Kommissionen, at de særregler om nedsat moms, som bortfalder ved forslaget, har givet anledning til konkurrenceforvridning.

3. Høring

Høring blev iværksat efter Kommissionens fremsættelse af direktivforslaget i juli 2003.

Der er modtaget høringssvar fra Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Dansk Industri, Håndværksrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Center for Ligebehandling af Handicappede, Kommunernes Landsforening, Dansk Energi, Danske Fjernvarmeværkers Forening, Horesta og Danske Dagblades Forening.

Det nævnes i flere af de indkomne høringssvar, at man generelt er positiv over for direktivforslaget. Enkelte er kommet med forslag til varer og ydelser, der bør omfattes af listen. Det kan bl.a. nævnes, at Håndværksrådet ønsker forslaget udvidet med anlægsgartnerarbejde og flere andre håndværksfag. Håndværksrådet skriver, at nedsat moms kan bruges som et middel til at bekæmpe sort arbejde. Under alle omstændigheder støtter Håndværksrådet direktivforslaget, uanset om Danmark ønsker at anvende nedsatte satser.

Omvendt anfører Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, i deres høringssvar, at forsøgsordningen vedrørende nedsat moms på arbejdskraftintensive ydelser kun i begrænset omfang har resulteret i lavere priser, og at forsøgsordningen heller ikke har givet nogen signifikant beskæftigelsesvirkning. Derfor mener Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, at beskæftigelses-, sociale og andre formål bør fremmes med andre virkemidler end momsen.

4. Retsgrundlag

Forslaget har hjemmel i Traktatens artikel 93, som kræver vedtagelse med enstemmighed. Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse om forslaget.

5. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Vedtagelse af forslaget vil ikke kræve ændring af momsloven, idet Danmark ifølge det foreliggende forslag kan opretholde nulsatsen for aviser, og muligheden for at anvende nedsat moms fortsat vil være frivillig.

6. Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget betyder, at det stadig er valgfrit for medlemslandene at anvende nedsat moms. Endvidere vil Danmark ifølge forslaget kunne opretholde 0-satsen for aviser. Den del af forslaget har derfor som udgangspunkt ingen samfundsøkonomiske, administrative eller statsfinansielle konsekvenser.

Ophævelsen af muligheden for at sælge teleydelser med særlig lav moms fra visse territorier i visse medlemslande til forbrugere bl.a. her i landet, ventes at ville modvirke risikoen for provenutab, som følge af et eventuelt stigende grænseoverskridende salg.

Forslaget skønnes ikke at få administrative eller økonomiske omkostninger for erhvervslivet.

7. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget skønnes ikke at påvirke medlemslandenes afgiftskompetence ud over, hvad der er nødvendigt for Det Indre Markeds funktion.

8. Tidligere forelæggelser

Grundnotat af 3. september 2003 er oversendt til Folketingets Europaudvalg.

Momssærordningen for rejsebureauer

På ECOFIN-mødet den 7. oktober 2003 vil formandskabet afholde en orienterende politisk debat om Kommissionens forslag om ændring af momssærordningen for rejsebureauer. Debatten forventes koncentreret om de spørgsmål, der er udestående i forhandlingerne.

1. Baggrund

Da 6. momsdirektiv blev vedtaget i 1977, blev der indført en særlig (forenklet) momsordning for rejsebureauer og -arrangører, der i eget navn og for egen regning sælger pakkerejser, hvori der indgår ydelser indkøbt hos en tredjemand (hotellophold, transport m.v.). Særreglen går i korte træk ud på, at rejsebureauet kun skal momse bureauets fortjeneste ("margin") og ikke som normalt hele salgsprisen. Til gengæld kan bureauet så ikke fratække momsen på de ydelser fra tredjemand, som indgår i rejsepakken. På denne måde undgås, at rejsebureauerne momsregistreres i de forskellige medlemsstater, hvor ydelserne præsteres og samtidig sikres, at momsen på ydelserne i pakken betales i det land, hvor disse ydelser endeligt forbruges (eksempel: hotelydelse i Spanien sælges af hotelejerens og momses af denne).

Danmark og Irland, som ikke før vedtagelsen af 6. momsdirektiv havde haft moms på rejsebureauydelse, fik lov til at opretholde momsfratagelsen og skulle således ikke anvende den særlige momsordning.

Med det indre marked og hele den teknologiske udvikling (internethandel m.v.) er rejsebranchens struktur og handelsmetoder imidlertid ændret. Både fordi den gældende særregel af Kommissionen vurderes at være uhensigtsmæssig på flere punkter, og fordi en ens momsmæssig behandling i branchen vil sikre mod konkurrenceforvridning, foreslår Kommissionen, at særreglen ændres på en række punkter, så den bedre passer til branchens forhold, og at de eksisterende undtagelsesmuligheder ophæves.

2. Forslagets indhold

Formålet med forslaget er for det første at sikre en mere ensartet anvendelse af særordningen ved at udvide dens anvendelsesområde til at omfatte leverancer til alle kunder, herunder andre rejsebureauer (dvs. ikke kun, som efter de gældende regler, leverancer til rejsende) og for det andet at ophæve de forskellige undtagelser i tilknytning til sådanne leverancer. Endelig – for det tredje – tager forslaget sigte på at afskaffe konkurrenceforvridning til skade for rejsearrangører, der har etableret sig i EU.

De 4 vigtigste elementer i forslaget er:

1. Særordningen udvides til at omfatte salg af ydelser fra et rejsebureau til alle kunder (herunder andre rejsebureauer);

2. Bureauer uden for EU, der sælger til kunder i EU, skal afregne moms i EU. Samtidig ophæves Danmarks og Irlands mulighed for at momsfritage rejsebureauer;
3. Bureauerne kan vælge at anvende de normale momsregler i stedet for særordningen;
4. Landene kan autorisere bureauer til at anvende én fast fortjenstmargen i en fastsat periode.

Ad 1: Efter gældende regler gælder særordningen kun, når der i rejsepakken indgår ydelser indkøbt fra tredjemand og rejsen sælges i eget navn direkte til den rejsende. Imidlertid har rejsebureaubranchen udviklet sig på en sådan måde, at det oftere og oftere sker, at bureauer sælger til andre bureauer (hvis et bureau f.eks. har indkøbt en stor samlet mængde hotelophold, men kun har brug for en del af disse til egne kunder, sælges de resterende ophold videre til et andet bureau). Efter gældende regler kan sådanne "bureau-til-bureau"-situationer ikke omfattes af særordningen, hvilket skaber en del administrative problemer for bureauerne og desuden bevirker, at en del ydelser ikke momses i forbrugslandet. Forslaget går derfor ud på at særordningen udvides til at omfatte salg til alle kunder uanset kundens karakteristika (dvs. kunden kan være privatperson, momspligtig person, andet bureau o.s.v.).

Ad 2: Efter de gældende regler skal bureauer i tredjelande, der sælger til kunder i EU, ikke betale moms i EU. Dette kan medføre, at specielt større bureauer vælger at etablere sig uden for EU for derfra at sælge momsfrit til rejsende i EU. Dette skaber konkurrencefordrejning overfor mindre bureauer, der ikke har ressourcer nok til at etablere en virksomhed i et tredjeland og sælge derfra. Derfor foreslås det, at bureauer i tredjelande i disse tilfælde skal afregne moms i EU (i det EU-land, hvor kunden er bosat). I sammenhæng hermed foreslås der en ophævelse af bl.a. Danmarks mulighed for at momsfritage rejsebureauer.

Ad 3: Momsregistrerede virksomheder kan efter de normale momsregler fratække momsen på deres indkøb. Under rejsebureau-momssærordningen (moms af fortjenstmargen) fremgår det ikke af regningen til virksomheden, hvor meget moms der er på de enkelte dele af rejsen (hotel, transport m.v.) og moms for disse delelementer kan derfor ikke bringes til fradrag under særordningen. Dette kan give erhvervsvirksomheder et incitament til at kontakte de enkelte leverandører af ydelserne og købe dem separat – for på denne måde at få momsfradragret. Derfor foreslås det, at et bureau altid kan vælge at anvende de almindelige momsregler i stedet for særordningen.

Ad 4: Med henblik på forenkling af særordningen foreslås det, at medlemslandene kan autorisere bureauer til at anvende én fast fortjenstmargen i en given periode. Det betyder, at alt køb og salg vedrørende rejser gøres op for en periode i stedet for opgørelse af køb og salg rejse-for-

rejse. Forslaget medfører en forenkling, fordi der ofte er en tidsmæssig afstand mellem køb (f.eks. af hotelværelser) og salg af rejsen.

3. Retsgrundlag

Forslaget er baseret på Traktatens artikel 93, som kræver vedtagelse med enstemmighed. Europa-parlamentet offentliggjorde sin holdning den 24. september 2002.

4. Gældende ret

Den gældende særordning for rejsebureauer findes i 6. momsdirektiv artikel 26. Den danske moms fritagelse for rejsebureauer findes i momsloven § 13, stk. 1, nr. 16. Den danske bestemmelse er baseret på undtagelsesbestemmelsen i 6. momsdirektivs artikel 28, stk. 3, litra b, jf. direktivets bilag F, nr. 27.

5. Høring

Høring blev iværksat efter Kommissionens fremsættelse af direktivforslaget februar 2002. Der er modtaget høringssvar fra Danmarks Rejsebureau Forening, Foreningen af Rejsearrangører i Danmark, Foreningen Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede revisorer, Advokatrådet og Handelskammeret. Svarene kan sammenfattes i følgende punkter:

- Der stilles indledningsvis spørgsmålstejn ved både tidspunktet og nødvendigheden af at pålægge pakkerejser moms. Der henvises dels til de administrative omkostninger, dels til branchens aktuelle økonomiske vanskeligheder og dels til det forhold, at konkurrencen vurderes at være national. Som negativ konsekvens peges endvidere på, at gennemføres forslaget, skønnes rejsemål udenfor EU at blive mere populære.
- I tilfælde af, at Danmark stiller sig positivt overfor forslaget, stilles der krav om en lang overgangsordning på mindst 2 år. Der henvises særligt til det forhold, at rejsebureauer allerede planlægger og kalkulerer deres katalogførte rejser op til 1 år i forvejen. I den forbindelse anbefales det også, at Danmark med henblik på at lette den administrative tilpasning sammen med de øvrige lande opstiller en "best-practice" inden forslaget træder i kraft.
- Der stilles endvidere krav om, at der gives branchen mulighed for at overføre underskud fra en afgiftsperiode til en følgende afgiftsperiode. Der henvises her til, at branchen arbejder med store tidsmæssige forskydninger, hvorfor det må anses for afgørende, at der kan ske udnyttelse af eventuelle negative fortjenstmargener i senere perioders positive margener.
- Branchen lægger vægt på, at forslaget sikrer, at der gennemføres en effektiv momsopkrævning i forhold til momsplichtige virksomheder fra tredjelande, som leverer ydelser i EU.

- Endelig er branchen positiv overfor forslaget mulighed for at bruge de almindelige momsregler i forhold til de momspligtige erhvervs-kunder.

6. Proportionalitets- og nærhedsprincippet

Forslaget skønnes at være i overensstemmelse med disse principper. En ændring af EU's momssærordning for rejsebureauer må nødvendigvis foretages på fællesskabsplan.

7. Samfundsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes med nogen usikkerhed og med forbehold for den endelige ordnings udformning at indebære øgede momsindtægter til staten på ca. 50 – 55 mio. kr. Rejsebureauernes pligt til at betale lønsumsafgift vil samtidig bortfalde. Det medfører et provenutab på ca. 5 mio. kr. Samlet set skønnes forslaget derfor at medføre et årligt merprovenu til staten på ca. 50 mio. kr.

8. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget skønnes at medføre en økonomisk meromkostning for erhvervslivet på ca. 50 mio. kr. årligt.

9. Administrative konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre visse administrative byrder for rejsebureauerne, som i stedet for administrationen af lønsumsafgiften skal administrere momsregningerne efter særordningen. Forslaget skønnes endvidere at medføre visse administrative ekstrabyrder hos de statslige told- og skattemyndigheder, der bl.a. vil skulle afholde et engangsbetrag til information.

10. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil medføre en ændring af momsloven, således at momsfritagelsen for rejsebureauer ophæves og særreglerne indsættes. At rejsebureauernes ydelser gøres momspligtige vil endvidere betyde, at bureauerne ikke længere skal betale lønsumsafgift. Der skal derfor foretages en konsekvensændring af lønsumsafgiftsloven.

11. Forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat af 26. marts 2002 og supplerende grundnotat af 30. oktober 2002 er oversendt til udvalget.

Dagsordenspunkt 5: Direktiv vedr. Leveringssted for el og gas

ECOFIN den 7. oktober 2003 ventes som a-punkt at vedtage ændring af direktiv om leveringssted for elektricitet og gas.

1. Baggrund for forslaget og problemer med gældende regler.

Siden EU's indre marked blev etableret er der sket en gradvis liberalisering af elektricitets- og gasmarkederne. Rådet har flere gange i de seneste år understreget vigtigheden af denne liberalisering. Liberaliseringen medfører øget deregulering samt stigning i den grænseoverskridende handel. Hvor elektricitets- og gasmarkederne tidligere var nationale, fungerer de nu i stigende grad på europæisk niveau med nye aktører så som energibørser, uafhængige energiproducenter og mæglere. De statsejede virksomheder indtager en mindre og mindre dominerende rolle på grund af privatiseringer og sammenslutninger.

De gældende momsregler for beskatningen af el- og gas er ikke tilpasset denne udvikling, hvilket giver en række problemer.

Elektricitet og gas betragtes i momsmæssig henseende som en vare, jf. 6. momsdirektivs artikel 5, stk. 2. Direktivets artikel 8 fastsætter leveringsstedet for en vare, eller med andre ord stedet, hvor en vare skal pålignes moms. I denne artikel skelnes mellem varer der forsendes eller transporteres (de momses det sted, hvor forsendelse eller transport påbegyndes) og varer der ikke forsendes eller transporteres (de momses det sted, hvor varen befinder sig på leveringstidspunktet). Før liberaliseringen af markederne var der hovedsagelig tale om nationale markeder, hvor produktion, distribution og forbrug foregik i ét og samme land. Reglerne om leveringssted var derfor ikke væsentlige, idet leveringsstedet var i det land, hvor varen blev produceret og forbrugt.

Liberaliseringen medfører som sagt mere grænseoverskridende handel, og spørgsmålet om leveringssted bliver aktuelt. Da det imidlertid er meget svært rent fysisk at følge bevægelserne af elektricitet og gas er det svært efter gældende regler at bestemme leveringsstedet (det sted varen skal momses). Varerne bevæger sig nemlig ikke direkte fra sælger til køber, men fordeler sig i transmissionsnettet alt efter "pladsen på dette net". Det vil sige, at den elektricitet, som en producent i det nordlige Europa sælger til en køber i det sydlige Europa i praksis ikke er den samme elektricitet, som sælgeren rent faktisk har produceret.

De gældende regler siger desuden, at hvis en afgiftspligtig person i ét EU-land sender en vare til en afgiftspligtig person i et andet EU-land, kan leverandøren på visse betingelser opnå afgiftsfritagelse. En af betingelserne er, at forsendelsen skal kunne dokumenteres ved fragtbrev eller lignende – og da el og gas ikke transporteres i gængse transportmidler er det

vanskeligt at fremlægge en sådan dokumentation, og bestemmelsen kan derfor i praksis ikke anvendes for elektricitet og gas.

Et yderligere problem er momsning af transmissionsomkostninger. Hvert EU-land skal udpege en systemoperator, der er ansvarlig for landets transmissionssystem (netværket). Betalingen for denne ydelse opkræves af de virksomheder, der benytter netværket. Med liberaliseringen af markederne er der kommet flere brugere af netværkerne, der ikke er etableret i de lande, hvor de bruger netværkerne. Herved har leveringsstedet for ydelsen fået reel betydning. Reglerne for leveringssted for ydelser er fastsat i artikel 9, men leveringsstedet afhænger i stor udstrækning af fortolkningen af ydelsens karakter. Nogle EU-lande anser ydelsen for en transportmæssig ydelse, hvor momsen skal betales i købers land, andre lande anser ydelsen for en betaling for adgang til netværket, hvor momsen skal betales i systemoperatørens land.

Forskellig anvendelse af artikel 9 set i forhold til betaling for transmissionsomkostninger kan føre til såvel dobbeltmomsning som ingen momsning.

2. Forslagets indhold

Da de gældende regler for leveringssted for elektricitet, gas og transmissionsydelse ikke kan anvendes uden problemer, foreslår Kommissionen ændringer af reglerne for leveringssted med henblik på at forenkle reglerne for det indre marked med energi. En af de grundlæggende momsregler, nemlig reglen om, at beskatning finder sted, hvor varerne rent fysisk befinder sig, kan ikke opretholdes i forbindelse med disse varer.

Gennemgangen af forslagets indhold nedenfor er baseret på det seneste kompromisforslag fra formandskabet:

Artikel 8, stk. 1 (leveringssted for varer).

Det foreslås, at der skelnes mellem om en gas- eller elektricitetsleverance finder sted til en kunde, der er videresælger, eller til en slutforbruger.

Salg til videresælgere:

Der foreslås indsat en ny bestemmelse – artikel 8, stk. 1, litra d – ifølge hvilken leveringsstedet er det sted, hvor kunden er etableret eller hvortil gassen leveres, hvis kunden kan dokumentere at have til hensigt at videresælge varen. Som videresælger anses en person, hvis hovedbeskæftigelse er videresalg. Det betyder, at leverancer af elektricitet og gas, der foretages med henblik på videresalg, skal pålægges moms i det land, hvor køberen har etableret sin virksomhed.

Salg til slutforbrugere:

Der foreslås indsat en ny bestemmelse – artikel 8, stk. 1, litra e – ifølge hvilken leveringsstedet er det sted, hvor kunden rent faktisk forbruger

varen. Det foreslås endvidere, at hvis noget af gassen eller elektriciteten ikke faktisk forbruges af kunden, anses de ikke-forbrugte varer at være anvendt og forbrugt det sted, hvor kunden har etableret sin virksomhed eller har et fast forretningssted, hvortil varen blev leveret, eller i mangel heraf hvor kunden har sin faste adresse eller sædvanligvis bor.

Såfremt salget efter disse bestemmelser sker til en momsregistreret køber og leveringsstedet efter bestemmelserne ikke er i det land, hvor sælger er momsregistreret, bruges reglerne for omvendt betalingspligt – dvs. det er den momsregistrerede køber, der bliver ansvarlig for betaling af momsen, jf. den foreslåede ændring til artikel 21.

Såfremt salget sker til en ikke-momsregistreret virksomhed og leveringsstedet ikke er i det land, hvor sælger er momsregistreret kan det være nødvendigt, at sælger registreres i købers land med henblik på betaling af momsen.

Sælges elektricitet eller gas til en køber uden for EU er leveringsstedet ikke i EU, men sælger denne køber varen videre til en kunde i EU vil leveringen skulle momsbes i købers land.

Artikel 9, stk. 2, litra e (leveringssted for ydelser)

For at sikre en ensartet beskatning af transport- og transmissionsomkostninger foreslås det, at disse ydelser og ydelser i direkte tilknytning hertil omfattes af artikel 9, stk. 2, litra e. Dette betyder, at leveres ydelserne til kunder uden for EU eller til afgiftspligtige personer i et andet EU-land skal ydelsen momsbes i det land, hvor kunden er etableret.

Artikel 14 (afgiftsfritagelse ved indførsel)

Elektricitetens bevægelser kender som nævnt ovenfor ikke landegrænser, men bevæger sig igennem netværket i den rute, hvor modstanden er mindst. Det europæiske kontinent har et samlet netværk og en del energi vil derfor bevæge sig til lande uden for EU selv om energien ikke reelt anvendes der. Imidlertid måles elektricitetsbevægelser ved grænserne, og der kan derfor blive tale om import af el, selvom der ikke er tale om konkret vareimport. Med de foreslåede ændringer af leveringsstedet i artikel 8 kan der blive tale om dobbeltbeskatning – nemlig både på import og på levering.

For at undgå denne risiko for dobbeltbeskatning foreslås artikel 14 ændret, således at slutimport af elektricitet og gas fritages for afgift. Beskatningen vil således alene forgå ved levering.

Artikel 21 (betalingspligt)

Ændringen af leveringsstedet ved indsættelse af artikel 8, stk. 1, litra d og e, vil indebære, at enhver leverandør af elektricitet og gas skal momsregistreres i alle de EU-lande, hvortil den pågældende sælgers kunder er etab-

leret. For at undgå dette besvær for såvel virksomheder som myndigheder foreslås der indført en obligatorisk anvendelse af reglerne om omvendt betalingspligt i de situationer, hvor køber er en momsregistreret virksomhed og således allerede har kontakten til afgiftsmyndighederne i det land, hvor momsen skal betales (indsættelsen af punkt (f) i art. 21 (1), som udformet i art. 28g).

I situationer, hvor køber ikke er momsregistreret foreslås det, at anvendelse af reglerne om omvendt betalingspligt lige som nu skal være frivillig for medlemslandene.

Artikel 22 og 28a

Ændringerne er alene konsekvensændringer.

3. Retsgrundlag

Forslaget er baseret på Traktatens artikel 93, som kræver vedtagelse med enstemmighed. Forslaget blev behandlet på Europa-Parlamentets plenarforsamling den 13. maj 2003.

4. Høring

Forslaget har været sendt til høring hos Advokatrådet, Dansk Energi, Dansk Industri, DONG, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Naturgas Midt-Nord og NHG.

Alle indkomne høringssvar har været positive, idet Dansk Energi dog desuden mener, at forslaget også bør gøre det obligatorisk for ikke momspligtige købere at være betalingspligtig for momsen.

Kommissionen har forud for forslagens fremsættelse hørt Eurelectric, European Federation of Electricity Traders og Energy Participants Indirect Tax Forum. Organisationerne hilste Kommissionens løsningsmodel velkommen.

Europa-Parlamentet har behandlet forslaget på plenarmøde den 13. maj 2003. Parlamentet støtter forslaget samtidig med, at det har foreslået 8 ændringer, hvoraf de fleste er mindre sproglige ændringer (4 til de indledende betragtninger). Det vigtigste indholdsmæssige ændringsforslag er, at den af Kommissionen foreslåede momsfrigørelse i artikel 14, stk. 1, litra k, udvides til "import" i stedet for kun "slutimport" - d.v.s. fra kun at vedrøre "slutimporten" af elektricitet og gas i pipelines til at omfatte al indførsel af denne elektricitet og gas.

5. Samfundsøkonomiske, administrative og statsfinansielle konsekvenser

Forslaget er i overensstemmelse med den gældende danske praksis på området, idet salg af el og gas til momsregistrerede virksomheder i de andre EU-lande ikke er momspligtig i Danmark, og danske virksomheders køb

af el og gas fra andre EU-lande er momspligtig er her i landet. Ligeledes er det i dag dansk praksis, at transmissionsydelser momses i det land, hvor køber er etableret (ligesom forslaget). Forslaget vil derfor ikke have økonomiske eller administrative omkostninger for staten.

6. Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes ikke at medføre nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget skønnes at være i overensstemmelse med disse principper, idet det anses for nødvendigt at tilpasse momsreglerne vedrørende leveringssteder for at etablere et fuldbyrdet indre marked for gas og elektricitet.

8. Lovgivningsmæssige konsekvenser

Vedtagelse af forslaget vil kræve ændringer med tilsvarende virkning i momsloven.

9. Tidligere forelæggelse for Folketinget.

Grundnotat blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 20. januar 2003 og Skatteudvalg den 23. januar 2003.

Dagsordenspunkt 6: Makrofinansiel assistance til Serbien og Montenegro

Rådet ventes på et kommende møde at vedtage som a-punkt Kommissionens forslag til ændring af rådsafgørelse (2002/882/EC) med henblik på yderligere makrofinansiel bistand til Serbien og Montenegro på op til 70 mio. euro.

Baggrund og indhold

Udsigterne for den serbiske og montenegrinske økonomi er forholdsvis gode bl.a. på grund af gennemførelse af strukturreformer, men der eksisterer fortsat en ubalance i økonomien. Den økonomiske vækst var i 2002 på ca. 4 pct., mens IMF forventer, at den for 2003 kan ligge på omkring 3,5 pct. Dog er der store underskud på både betalingsbalancens løbende poster og den offentlige saldo. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster forventes at falde fra 13 pct. af BNP i 2002 til 11 pct. i 2003 grundet faldende importefterspørgsel, og det offentlige underskud, der i 2002 var på 5 pct. af BNP, forventes at falde til 4,5 pct. i 2003.

Det eksterne finansieringsbehov – som følge af underskuddet på betalingsbalancens løbende poster og tilbagebetaling af gæld og andre restancer – udgør betydeligt pres på landets økonomi. Mordet på premierminister Zoran Djindjic i marts i år ser endvidere ud til at have svækket udlændets tillid til den serbiske og montenegrinske økonomi. Således vurderede IMF (i juli), at udsigterne til kapital-import i form af udenlandske direkte investeringer er forværret.

I november 2002 besluttede Rådet (Rådsafgørelse 2002/882/EC) at tildele Serbien og Montenegro (den gang Forbundsrepublikken Jugoslavien) yderligere makrofinansiel bistand på op til 130 mio. euro fordelt på op til 75 mio. euro i gavebistand og op til 55 mio. euro i lån.¹

Den første rate makrofinansiel bistand på i alt 40 mio. euro fordeltes som gavebistand på 30 mio. i december 2002 og et lån på 10 mio. i februar 2003. Anden rate makrofinansiel bistand på i alt 65 mio. euro blev frigivet i august i år fordelt på 35 mio. euro i gavebistand og 30 mio. euro i lån. Der er således op til 25 mio. euro tilbage af indeværende aftale mellem EU og Serbien og Montenegro om makrofinansiel bistand fordelt på op til 10 mio. euro i gavebistand og op til 15 mio. euro i lån.

Serbien og Montenegro har desuden en treårig udvidet aftale (Extended Arrangement) med IMF, der løber frem til maj 2005.² Under forudsætning af efterlevelse af visse kriterier berettiger denne aftale Serbien og Monte-

¹ I 2001 ydede Unionen makrofinansiel bistand til Serbien og Montenegro på i alt 345 mio. euro.

² Aftalen er udvidet, da det er en fortsættelse af et tidligere IMF-program, der løb frem til maj 2002.

negro til at trække 600 mio. SDR (pt. svarende til ca. 850 mio. dollars eller 740 mio. euro), hvoraf 200 mio. SDR allerede er trukket. IMF's bestyrelse godkendte den 30. juli i år den anden vurdering af landets efterlevelse af IMF-programmet, og dette gav Serbien og Montenegro mulighed for at trække yderligere 100 mio. SDR.

Det udvidede IMF-program har bl.a. til formål at sikre en stabil økonomisk vækst for landet. Det gælder bl.a. en række mål for strukturelle reformer, der i resten af 2003 vil fokusere på skatteadministration, udgiftsstyring, banktilsyn og -privatisering.

Det eksterne finansieringsbehov er, som følge af mere usikre udsigter, revurderet til 7.714 mio. dollars i 2003 mod tidligere vurderet 7.300. Finansieringsbehovet består hovedsageligt af et underskud på betalingsbalancens løbende poster på 2.273 mio. dollars, restancer på 4.673 mio. dollars og en valutareserve på 585 mio. dollars.

Der forventes en delvis dækning af finansieringsbehovet via netto kapitalimport på 1.551 mio. dollars, en eftergivelse af gæld og restancer på 4.673 mio. dollars og gavebistand og lån på 751 mio. dollars. Hertil kommer tilsagn fra IMF og Verdensbanken om lån på henholdsvis 279 mio. dollars og 139 mio. dollars.

Det medfører et residualt finansieringsgæb for 2003 på 321 mio. dollars svarende til 282 mio. euro. Heraf har EU som nævnt allerede udbetalt 75 mio. euro i 2003 af indeværende aftale om makrofinansiel bistand, mens de resterende 25 forventes at blive frigivet senere på året. Det resterende beløb på 182 mio. euro forventes dækket via yderligere eftergivelse af udestående samt anden, herunder bilateral, bistand.

I lyset af denne økonomiske situation har Kommissionen fremsat et forslag til en rådsafgørelse om yderligere makrofinansiel bistand til Serbien og Montenegro på op til 70 mio. euro. Denne forøgelse af makrofinansiel bistand til Serbien og Montenegro foreslås i praksis at ske ved en ændring af den gældende rådsafgørelse (2002/882/EC), således at bistandsrammen i denne afgørelse hæves fra et samlet beløb på 130 mio. euro til et samlet beløb på 200 mio. euro. Grundet landets relativt tunge gældslemment foreslår Kommissionen, at de 70 mio. euro fordeles som gavebistand på 45 mio. euro og lån på 25 mio. euro. Det vil medføre, at den tilbageværende makrofinansielle bistand til Serbien og Montenegro under den ændrede aftale vil være 95 mio. euro fordelt på 55 mio. euro i gavebistand og 40 mio. euro i lån.³

³ De resterende 95 mio. euro fremkommer ved: det oprindelige beløb i alt på 130 mio. euro minus det indtil videre frigivne bistand på 105 mio. euro plus det forstående ekstra beløb bistand på 70 mio. euro.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er ingen direkte statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget til rådsafgørelse om yderligere makrofinansiel bistand til Serbien og Montenegro. Gavebistanden finansieres over EU's almindelige budget, hvor Danmarks andel udgør ca. 2,1 pct. En merudgift på 45 mio. euro (som størrelsen af gaveelementet i forslaget) svarer således til et dansk bidrag på ca. 7 mio. kr.

Långivningen medfører kun merudgifter for EU, såfremt lånet ikke tilbagebetales. EU har ikke hidtil afskrevet lån ydet i forbindelse med makrofinansiel assistance.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget er en udvidelse af en allerede eksisterende aftale mellem EU og Serbien og Montenegro, og bør derfor drøftes på EU-niveau.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Rådsafgørelse 2002/882/EC, som foreslås ændret, blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 4. oktober 2002.

Europa-Parlamentet

Forslaget er oversendt til Europa-Parlamentet, og en udtalelse forventes givet på samlingen den 23. oktober 2003.

Dagsordenspunkt 7: Kommissionens forslag til tillægs- og ændringsbudget nr. 5 til budgettet for 2003

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har fremlagt et foreløbigt forslag til tillægs- og ændringsbudget nr. 5 til EU's budget for 2003, som ventes vedtaget af Rådet (ECOFIN) som a-punkt den 7. oktober 2003. Kommissionen foreslår, at der bevilliges 56,3 mio. euro i bistand fra EU's Solidaritetsfond til tre regionale katastrofer, jf. tabel 1. Forslaget skal ses på baggrund af, at de nationale myndigheder i Spanien og Italien i januar 2003 ansøgte Kommissionen om bistand i forbindelse med tre katastrofer forårsaget af den forliste olietanker Prestige (november 2002), jordskælv i de italienske regioner Molise og Apulien samt vulkanen Etnas udbrud (oktober 2002).

Tabel 1. Foreslået støtte til tre regionale katastrofer

(mio. euro)	Direkte skader	Foreslået støtte (1,98%)
Prestige (Spanien)	436	8,6
Molise og Apulien (Italien)	1.558	30,8
Vulkanen Etna (Italien)	849	16,8
I alt	2.843	56,3

Solidaritetsfondens hovedformål er at yde støtte til nødhjælpstiltag i forbindelse med større naturkatastrofer i EU-lande (el. evt. kandidatlande), der forvolder direkte skader, som i mindst ét *land* vurderes til enten mere end 3 mia. euro (2002-priser) eller mere end 0,6 af BNI. Dette kaldes også det *kvantitative* kriterium. Kommissionen angiver, at ingen af de tre forslag lever op hertil, jf. de opgjorte direkte skader i tabel 1. Ved direkte skader forstås skader, der ikke inkluderer mere langsigtede afledte økonomiske tab.

I stedet foreslås ydet støtte efter et særligt *kvalitativt* kriterium, ifølge hvilket der kan udbetales maksimalt 75 mio. euro til *regionale* katastrofer ud af solidaritetsfondens samlede årlige bevillingsramme på 1 mia. euro. Dog kan maksimalt 75 pct. af de 75 mio. euro (56,3 mio. euro) tildeles inden 1. oktober. Kommissionen foreslår derfor at yde støtte svarende til 56,3 mio. euro eller 1,98 pct. af de samlede direkte skader ved de tre regionale katastrofer, idet der er præcedens for maksimalt at yde støtte til regionale katastrofer svarende til 2,5 pct.

Kommissionens vurdering af de tre forslag

For at en regional katastrofe lever op til det kvalitative kriterium, skal der være tale om 1) en ekstraordinær katastrofe, som 2) *fortrinsvis* er en naturkatastrofe og 3) berører størstedelen af befolkningen med 4) alvorlige og vedvarende følger for livsvilkårene og den økonomiske stabilitet i regionen. 5) Midlerne skal desuden *fortrinsvis* ydes til afsides eller isolerede regioner som osamfund eller regioner i Fællesskabets yderste periferi. 1, 3 og 4 er således obligatoriske krav.

Kommissionen anerkender, at Prestige-katastrofen, som fandt sted ved Spaniens nordlige Atlanterhavskyst, ikke er en naturkatastrofe (2), idet den dog må betegnes om ekstraordinær (1). Da forureningen mest berører kystområderne er det videre vanskeligt at definere den berørte region og dermed fastslå, hvorvidt størstedelen af befolkningen er berørt (3). Det anslås dog, at i alt 885.000 mennesker er berørt af katastrofen med økonomiske tab på i alt 1,2 mia. euro for fiskeri- og turisterhvervene alene de næste 2 år, hvorfor katastrofen lever op til det 4. krav. Kommissionen anerkender, at regionen ikke kan betegnes som afsides eller isoleret (5). Samlet set finder Kommissionen dog, at Prestige-katastrofen lever op til de obligatoriske krav for støtte (1, 3 og 4).

Kommissionen vurderer, at jordskælvne i Molise og Apulien er en ekstraordinær naturkatastrofe (1 og 2). Katastrofen berører hovedparten af de 243.000 indbyggere i den definerede region på 79 kommuner i provinserne Molise og Apulien med samlede opgjorte direkte skader på 1.558 mio. euro. Kommissionen anerkender, at der her er defineret en meget lille region. Imidlertid vurderes skaderne så omfangsrige, at det samlet set må vurderes, at også krav 3 og 4 dermed alle obligatoriske krav er opfyldt. Kommissionen betegner regionen, som er beliggende i det sydøstlige Italien, som noget isoleret (5).

Kommissionen vurderer, at Vulkanen Etnas udbrud med efterfølgende jordskælv og askenedfald er en ekstraordinær naturkatastrofe (krav 1 og 2): 86 pct. af befolkningen på i alt 1.069.000 indbyggere i provinsen Catania er berørt af katastrofen gennem giftigt nedfald af vulkansk aske og skader på bygninger og infrastruktur, hvorfor Kommissionen vurderer, at krav 3 og 4 og dermed alle de obligatoriske krav er opfyldt. Catania-provinsen er en del af Sicilien, som Kommissionen betegner som en ø med fjern geografisk beliggende, begrænset tilgængelighed og delvis afsondrethed fra centrene i italiensk økonomi (5).

Kommissionen vurderer, at den støtte, som foreslås tildelt fra Solidaritetsfonden, ikke er dækket ved andre fonde eller forsikringsordninger.

2. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Da der er tale om et forslag i relation til EU's budget, kan det kun behandles på EU-niveau, og det er derfor i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

3. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Kommissionen vil postere de foreslåede bevillinger på 56,3 mio. euro som ekstra forpligtelsesbevillinger på EU's 2003-budget. De tilsvarende betalingsbevillinger vil blive finansieret ved en overførsel af allerede bevillige-

de ubrugte midler, som Kommissionen vil foreslå på et senere tidspunkt. Idet ubrugte midler på EU-budgettet normalt tilbagebetales til medlemslandene, indebærer en vedtagelse af tillægs- og ændringsbudget nr. 5 til 2003-budgettet et dansk merbidrag til EU på ca. 9 mio. kr.

4. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 8: Kommissionens forslag til tillægs- og ændringsbudget nr. 6 til budgettet for 2003

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har fremlagt et foreløbigt forslag til tillægs- og ændringsbudget nr. 6 til EU's budget for 2003, som ventes vedtaget af Rådet (ECOFIN) som a-punkt den 7. oktober 2003. Kommissionen foreslår, at der bevilliges 48,5 mio. euro i bistand fra EU's Solidaritetsfond til Portugal, jf. tabel 1. Forslaget skal ses på baggrund af, at de nationale myndigheder i Portugal i august 2003 ansøgte Kommissionen om bistand i forbindelse med en større brandkatastrofe i Portugal udløst af lang tids tørke. Katastrofen består af en lang række større brande, som har koste 18 menneskeliv, ødelagt 362.250 hektar skov og 41.200 hektar landbrugsjord og ført til, at 45.000 personer har fået beskadiget deres ejendom og/eller mistet deres job.

Tabel 1. Foreslået støtte vedr. brandkatastrofe i Portugal

(mio. euro)	Direkte skader	Støtte baseret på 2,5 pct. af direkte skader	Støtte baseret på 6 pct. af direkte skader	Totale foreslåede støtte
Brandkatastrofe i Portugal	1.227,9	18,0	30,6	48,5

Solidaritetsfondens hovedformål er at yde støtte til nødhjælpstiltag i forbindelse med større naturkatastrofer i EU-lande (el. evt. kandidatlande), der forvolder direkte skader, som i mindst ét land vurderes til enten mere end 3 mia. euro (2002-priser) eller mere end 0,6 af BNI. Kommissionen angiver, at de direkte skader som følge af brandkatastrofen i Portugal udgør 1.227,9 mio. euro, hvilket er mere end 0,6 pct. af Portugals BNI (718,1 mio. euro), jf. tabel 1. Ved direkte skader forstås skader, der ikke inkluderer mere langsigtede afledte økonomiske tab.

I henhold til præcedens ved tidligere støtteudbetalinger fra Solidaritetsfonden foreslår Kommissionen at yde støtte svarende til 2,5 pct. af andelen af direkte skader, som ligger under 0,6 pct. af BNI, og 6 pct. for den andel, som overstiger 0,6 pct. af BNI, jf. tabel 1. Dette svarer til den foreslåede støtte på 48,5 mio. euro. Den samlede årlige bevillingsramme for Solidaritetsfonden er på 1 mia. euro.

Kommissionen vurderer, at den støtte, som foreslås tildelt fra Solidaritetsfonden, ikke er dækket ved andre fonde eller forsikringsordninger.

2. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Da der er tale om et forslag i relation til EU's budget, kan det kun behandles på EU-niveau, og det er derfor i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

3. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Kommissionen vil postere de foreslåede bevillinger på 48,5 mio. euro som ekstra forpligtelsesbevillinger på EU's 2003-budget. De tilsvarende betalingsbevillinger vil blive finansieret ved en overførsel af allerede bevilligede ubrugte midler, som Kommissionen vil foreslå på et senere tidspunkt. Idet ubrugte midler på EU-budgettet normalt tilbagebetales til medlemslandene, indebærer en vedtagelse af tillægs- og ændringsbudget nr. 6 til 2003-budgettet et dansk merbidrag til EU på ca. 7,6 mio. kr.

4. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 9: Moder-/datterselskabsdirektivet
Aktuelt notat følger.